

ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНИМ БЛАГОПОЛУЧЧЯМ

М. П. ЛІХТЕР, аспірантка*

**Національний університет біоресурсів і природокористування
України**

E-mail: likhter.mariana@gmail.com

Анотація. У статті дається визначення поняттю управління санітарно-епідемічним благополуччям. Розкривається класифікація видів управління у сфері, яка розглядається. Досліджуються функції управління санітарно-епідемічним благополуччям. Проводиться аналіз чинного законодавства, що врегульовує відповідні суспільні відносини. Обґрунтовується пропозиція утворити Державну санітарно-епідеміологічну службу України, реорганізувавши шляхом перетворення Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Висловлюється думка про те, що на першому етапі доцільно доповнити Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» ст. 10¹ «Громадська санітарно-епідеміологічна експертиза», а на наступному – прийняти Закон України «Про санітарно-епідеміологічну експертизу».

Ключові слова: управління, санітарно-епідемічне благополуччя, функції управління, Державна санітарно-епідеміологічна служба України.

Актуальність. Питання якісного управління санітарно-епідемічним благополуччям сьогодні набуває особливої актуальності, адже виклики, пов'язані з військовим протистоянням, нестабільністю економічної ситуації, загрозою поширення інфекційних захворювань тощо вимагають релевантного підвищення ефективності виконання функцій, спрямованих на забезпечення належного стану навколишнього середовища, умов життєдіяльності людини і її здоров'я.

Значення управління у сфері, яка розглядається, важко переоцінити, адже йдеться про забезпечення умов життєдіяльності всього суспільства, про його безпеку, а, отже, національну безпеку держави Україна. Дослідження правових засад управління санітарно-епідемічним благополуччям дасть змогу проаналізувати стан законодавчого забезпечення відповідних відносин, існуючі наукові

* Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор В. М. Єрмоленко

напрацювання у цій сфері та запропонувати власне бачення шляхів вдосконалення правового регулювання управління санітарно-епідемічним благополуччям.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Оскільки питання управління загалом має адміністративно-правову прописку, його теоретичні основи досліджувалися більшістю вчених у галузі адміністративного права. Щодо управління санітарно-епідемічним благополуччям, його функції з позицій адміністративного права розглядалися на дисертаційному рівні В. В. Корнієць, В. В. Мартиновським, Т. О. Татаровою.

Управління санітарно-епідемічним благополуччям синтезує функції екологічного управління і управління охороною здоров'я. Екологічне управління було предметом наукового інтересу В. І. Андрейцева, Г. О. Білявського, О. М. Величка, А. П. Гетьмана, Д. В. Зеркалова, В. Р. Лозанського, Н. Р. Малишевої, Ю. М. Саталкіна, Ю. С. Шемшученка, В. Я. Шевчука та ін. Управління у сфері охорони здоров'я аналізували такі вчені як З. С. Гладун, Я. Ф. Радиш, І. Я. Сенюта, С. Г. Стеценко та ін. Однак спроби комплексного вивчення управління санітарно-епідемічним благополуччям у наукових роботах досі не було.

Метою дослідження є розгляд правових засад управління санітарно-епідемічним благополуччям, зокрема його поняття, видів, функцій.

Виклад основного матеріалу. Оскільки у роботах юристів-медиків чи вчених у галузі адміністративного права управління охороною здоров'я переважно зводиться до контролю і нагляду у цій сфері, теоретико-правовим підґрунтям для розгляду питання управління санітарно-епідемічним благополуччям будуть наукові напрацювання вчених-екологів щодо питання екологічного управління.

А. П. Гетьман, на основі узагальнення матеріалу з відповідної тематики, управління природокористуванням і охороною навколишнього природного середовища визначає як механізм організації та систему діяльності органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування у сфері публічних екологічних відносин, що виникають у зв'язку з природокористуванням, відтворенням природних ресурсів, охороною навколишнього природного середовища, забезпеченням екологічної безпеки [1, с. 38]. Часто вчені, поряд з державними органами і органами місцевого самоврядування, до носіїв управлінських функцій зараховують громадські об'єднання [2, с. 135; 3, с. 182; 4, с. 78], і це є абсолютно виправданим (до того ж відповідає законодавству), особливо в управлінні охороною довкілля [4, с. 78]. На нашу думку, слід розширити участь об'єднань громадян в управлінні екологічною безпекою, зокрема в частині санітарно-епідемічного благополуччя, але про це – дещо пізніше.

Під управлінням санітарно-епідемічним благополуччям пропонуємо розуміти діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян у сфері відносин, що виникають

у зв'язку з забезпеченням стану здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами.

У наукових колах управління в галузі екології прийнято класифікувати за різними критеріями: 1) за суб'єктом складом – державне, самоврядне (у І. І. Каракаша – муніципальне чи комунальне), громадське [4, с. 78; 2, с. 136; 3, с. 183]; 2) залежно від сфери впливу на підконтрольні об'єкти – державне, галузеве, виробниче, громадське [1, с. 39]; 3) за функціями – загальне і спеціальне [2, с. 136; 3, с. 193]; 4) за рівнями – загальнодержавне, регіональне, місцеве [5, с. 4]. Найбільший інтерес для нас становить поділ державного управління на загальне, яке здійснюється державними органами загальної компетенції, і спеціальне, яке здійснюється державними органами спеціальної компетенції [4, с. 79; 6, с. 34; 3, с. 186; 7, с. 165; 8, с. 162–165]. Вищенаведена класифікація є актуальною і для управління санітарно-епідемічним благополуччям.

Органами управління санітарно-епідемічним благополуччям загальної компетенції є органи, для яких повноваження із забезпечення відповідного стану здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини є частиною загальних управлінських повноважень. До таких органів слід віднести Президента України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування у частині делегованих їм повноважень.

До органів управління санітарно-епідемічним благополуччям спеціальної компетенції належать Міністерство охорони здоров'я України, Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та її територіальні органи. Спеціальними повноваженнями щодо управління у сфері, яка розглядається, наділені Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна служба України з питань праці, Державна інспекція ядерного регулювання України, Державна екологічна інспекція України.

Особливостями управління санітарно-епідемічним благополуччям є такі: 1) воно є похідним від екологічного управління і управління охороною здоров'я (має природоохоронний і антропоохоронний характер); 2) функціями управління у зазначеній сфері переважно наділені урядові органи державного управління, діяльність яких спрямовується і координується різними міністрами; 3) управління має бути комплексним, тобто охоплювати забезпечення всіх складових санітарно-епідемічного благополуччя (відповідних стану середовища життєдіяльності людини і стану здоров'я населення).

У зв'язку з відсутністю можливості в межах статті аналізувати повноваження, завдання, функції кожного із вищенаведених органів,

зупинимося лише на деяких проблемних аспектах.

Указом Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 р. утворено центральний орган виконавчої влади – Державну санітарно-епідеміологічну службу України, на яку покладено функції з реалізації державної політики у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення [9]. Постановою Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 р. Державну санітарно-епідеміологічну службу України (разом з Державною інспекцією України з питань захисту прав споживачів) приєднано до новоствореної шляхом реорганізації Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів [10]. Такі суттєві зміни в системі органів управління у сфері забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя мають своїм наслідком трансформацію відповідних відносин.

Загалом, ідея об'єднання трьох органів – Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, Державної інспекції з питань захисту прав споживачів і Державної санітарно-епідеміологічної служби в одну службу не позбавлена раціональності, адже функції і завдання цих органів мають дуже багато точок перетину, що призводить до їх дублювання і пов'язаних з цим практичних проблем. Проте у цьому конкретному випадку оптимізація системи центральних органів виконавчої влади і, зокрема, назва новоствореного органу вступають в дисонанс з існуючим станом правового регулювання відповідних відносин і пріоритетами правового захисту. Оскільки права щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення включають право громадян (у тому числі, як споживачів – *уточнення моє М. Л.*) на безпечні для здоров'я і життя харчові продукти, питну воду, умови праці, навчання, виховання, побуту, відпочинку (ст. 4 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. [11]), було б логічніше до Державної санітарно-епідеміологічної служби України приєднати Державну інспекцію з питань захисту прав споживачів України і Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України.

Щодо Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, її власне «аграрні» завдання – із реалізації державної політики у сфері племінної справи у тваринництві і охорони прав на сорти рослин, покладено на Міністерство аграрної політики та продовольства України [10]. Щодо санітарних завдань – розроблення, затвердження та здійснення санітарних, ветеринарно-санітарних та фітосанітарних заходів; організація заходів з локалізації та ліквідації спалаху заразних хвороб, спільних для тварин і людей, підготовка пропозицій щодо профілактики та боротьби з такими хворобами та ін. [12], було б послідовно їх покласти на створену Державну санітарно-епідеміологічну службу

України як окремий центральний орган виконавчої влади. Така наша позиція обґрунтовується тим, що ветеринарні та фітосанітарні заходи здійснюються не для самоцілі, а для забезпечення, в кінцевому результаті, санітарно-епідемічного благополуччя, і за своєю природою вони є санітарними. Крім вищезазначеного, не зовсім коректним є використання у назві новоствореної служби словосполучення «захист споживачів», адже її завданням є не захист особи-споживача як такий, а захист її прав у зазначеній сфері.

Також хотілося б звернути увагу на ще одну особливість управління санітарно-епідемічним благополуччям. Постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. затверджено Положення про Державне агентство України з питань відновлення Донбасу [13]. Не зважаючи на те, що інформації про конкретні показники стану навколишнього природного середовища, здоров'я населення Донецької і Луганської областей та про умови життєдіяльності людей на сьогодні з об'єктивних причин немає, зрозумілим є незабезпечення санітарно-епідемічного благополуччя на цій території. Доказом цього можуть слугувати численні повідомлення ЗМІ про спалахи інфекційних венеричних захворювань, проблеми з постачанням питної води, харчових продуктів тощо. Тим не менше, серед покладених на Державне агентство України з питань відновлення Донбасу двадцяти чотирьох завдань немає згадки про, як мінімум, збір та аналіз даних про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя. Відтак пропонуємо доповнити п. 4 Положення про Державне агентство України з питань відновлення Донбасу пп. 25 «збір та аналіз даних про необхідність забезпечення прав щодо санітарного та епідемічного благополуччя».

Зміст управління санітарно-епідемічним благополуччям становлять його функції. Функціями управління санітарно-епідемічним благополуччям є основні напрями діяльності органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських об'єднань щодо забезпечення стану здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами.

Для вирішення питання про класифікацію функцій управління сферою, яка розглядається, інтерес становлять запропоновані в еколого-правовій літературі класифікації функцій управління у галузі екології. В. І. Андрейцев здійснює поділ останніх на комплексні (міжгалузеві), до яких належить вирішення спорів у галузі екології, екологічне ліцензування, екологічна сертифікація, ведення кадастрів екологічно небезпечних об'єктів і територій та реєстру потерпілих від надзвичайних екологічних ситуацій, екологічний аудит, екологічне прогнозування, екологічна експертиза, екологічна стандартизація і нормування, інформаційне екологічне забезпечення, екологічний контроль,

екологічний моніторинг, і моноресурсові (галузеві), до яких відносять розподіл і перерозподіл природних ресурсів, облік і ведення природноресурсових кадастрів, організація ресурсопорядження [2, с. 142]. А. П. Гетьман розглядає організаційні (просторово-територіальний устрій об'єктів природи; ведення природоресурсних кадастрів; екологічне планування; екологічне прогнозування), попереджувально-охоронні (екологічний моніторинг; екологічний аудит; екологічна експертиза; екологічний контроль; екологічне страхування), стабілізаційні функції управління (інформування про стан довкілля; екологічна стандартизація і нормування; екологічне ліцензування) [1, с. 39–40].

Взявши за основу класифікацію А. П. Гетьмана, можна виокремити такі функції санітарного управління: організаційні – зонування території, санітарне прогнозування, державна реєстрація небезпечних факторів, державний облік захворювань; охоронні – медичне страхування, державна санітарно-епідеміологічна експертиза, державний санітарно-епідеміологічний нагляд, соціально-гігієнічний моніторинг, санітарний контроль, профілактичні щеплення, санітарна охорона території України, санітарно-епідемічне прогнозування; регулятивні – санітарне нормування, ліцензування, інформування про стан довкілля і здоров'я, організація гігієнічного навчання, гігієнічна сертифікація, гігієнічна регламентація, обов'язкові медичні огляди.

Сформулюємо пропозиції щодо підвищення ефективності деяких із наведених функцій. Доопрацювання потребує правове регулювання проведення санітарно-епідеміологічної експертизи. У медичній літературі висловлювалася позиція щодо необхідності прийняття Закону України «Про державну санітарно-епідеміологічну експертизу» [14]. Вважаємо, що ця думка є виправданою, адже таким чином, по-перше, вдасться уникнути дублювання правових норм, які регулюють відносини у зазначеній сфері. Наприклад, у Порядку проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи наведено терміни і їх визначення із Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». По-друге, подібний нормативно-правовий акт об'єднав би існуючі правові норми щодо врегулювання організації і проведення експертизи. По-третє, знайдуть своє правове відображення питання, які досі залишалися поза увагою законодавця. При формуванні тексту проекту Закону про державну санітарно-епідеміологічну експертизу можна за зразок взяти структурну будову Закону України «Про екологічну експертизу». У зазначеному проекті повинні бути норми, які б визначали поряд із загальними положеннями державне регулювання та управління у галузі експертизи, статус експерта, права та обов'язки замовників експертизи, порядок її проведення, фінансування, а також відповідальність за порушення законодавства про експертизу. Також слід пам'ятати, що одним із шляхів збільшення «коефіцієнту корисної дії» функцій управління у сфері санітарно-

епідемічного благополуччя є розширення участі громадськості у його здійсненні. Зважаючи на це, доцільно доповнити Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» ст. 10¹ «Громадська санітарно-епідеміологічна експертиза», а з прийняттям Закону України «Про державну санітарно-епідеміологічну експертизу» передбачити форми санітарно-епідеміологічної експертизи – державну і громадську.

Також особливої уваги потребує функція державного санітарно-епідеміологічного нагляду. Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. «Про внесення змін до Положення про Міністерство охорони здоров'я України» на Міністерство були покладені повноваження із забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) [15]. У свою чергу, для забезпечення здійснення цієї функції у сфері управління Міністерства охорони здоров'я України було утворено установу «Центр громадського здоров'я» [16]. На цьому прикладі бачимо, що одна з найважливіших функцій, яку на професійній основі здійснювали органи Державної санітарно-епідеміологічної служби, відійшла новоствореній установі. Поки рано робити висновки щодо наслідків такої реформи, однак такі зміни навряд чи можуть позитивно вплинути на якість здійснення санітарно-епідеміологічного нагляду.

Висновки і перспективи. Отже, особливостями управління санітарно-епідемічним благополуччям є такі: 1) воно є похідним від екологічного управління і управління охороною здоров'я (має природоохоронний і антропоохоронний характер); 2) функціями управління у зазначеній сфері переважно наділені урядові органи державного управління, діяльність яких спрямовується і координується різними міністрами; 3) управління має бути комплексним, тобто охоплювати забезпечення всіх складових санітарно-епідемічного благополуччя (відповідних стану середовища життєдіяльності людини і стану здоров'я населення).

З норм чинного законодавства можна виокремити наступні функції санітарного управління (об'єднавши їх у групи): організаційні – зонування території, санітарне прогнозування, державна реєстрація небезпечних факторів, державний облік захворювань; охоронні – медичне страхування, державна санітарно-епідеміологічна експертиза, державний санітарно-епідеміологічний нагляд, соціально-гігієнічний моніторинг, санітарний контроль, профілактичні щеплення, санітарна охорона території України, санітарно-епідемічне прогнозування; регулятивні – санітарне нормування, ліцензування, інформування про стан довкілля і здоров'я, організація гігієнічного навчання, гігієнічна сертифікація, гігієнічна регламентація, обов'язкові медичні огляди.

На основі проведеного дослідження узагальнено такі пропозиції:

1. Утворити Державну санітарно-епідеміологічну службу України, реорганізувавши шляхом перетворення Державну службу України з

питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

2. Доповнити п. 4 Положення про Державне агентство України з питань відновлення Донбасу пп. 25 «збір та аналіз даних про необхідність забезпечення прав щодо санітарного та епідемічного благополуччя».

3. Доповнити Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» ст. 10¹ «Громадська санітарно-епідеміологічна експертиза» і розпочати роботу над проектом закону України про санітарно-епідеміологічну експертизу.

Для кращого розуміння проблемних аспектів управління санітарно-епідемічним благополуччям потрібно проаналізувати повноваження органів загальної і спеціальної компетенції у зазначеній сфері. Це буде здійснено у наступних дослідженнях.

Список літератури

1. Екологічне право [Текст] : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. А. П. Гетьмана. – Х. : Право, 2013. – 432 с.

2. Андрейцев В. І. Екологічне право [Текст] : курс лекцій : навчальний посіб. для юрид. фак. вузів / В. І. Андрейцев. – К. : Вентурі, 1996. – 208 с.

3. Екологічне право України [Текст] : підруч. для студ. вищих навч. закладів / за ред. І. І. Каракаша. – Одеса : Фенікс, 2012. – 788 с.

4. Кобецька Н. Р. Екологічне право України [Текст] : навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 352 с.

5. Лозанський В. Р. Екологічне управління в розвинутих країнах світу в порівнянні з Україною [Текст] / В. Р. Лозанський. – Х. : УкрНДІЕП, 2000. – 68 с.

6. Балюк Г. І. Екологічне право України [Текст] : конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частини) : навч. посіб. / Г. І. Балюк. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 192 с.

7. Екологічне право України. Академічний курс [Текст] : підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка». – 2005. – 848 с.

8. Шевчук В. Я. Екологічне управління [Текст] : підруч. / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. – К. : Либідь, 2004. – 432 с.

9. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>.

10. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п>.

11. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя

населення : Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/rada/show/4004-12>.

12. Положення про Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України : затв. Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 464/2011 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/464/2011>.

13. Положення про Державне агентство України з питань відновлення Донбасу : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 455 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/655-2014-п>.

14. Власик Л. І. Проблемні питання санітарно-епідеміологічної експертизи в Україні / Л. І. Власик, С. Є. Дейнека, М. М. Тураш, К. В. Халаїм, М. М. Мусурівська ; Державне підприємство «Науково-дослідний інститут медико-екологічних проблем МОЗ України», Буковинський державний медичний університет : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Medecine/67890.doc.htm.

15. Про внесення змін до Положення про Міністерство охорони здоров'я України : постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 575 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/575-2015-п>.

16. Питання Міністерства охорони здоров'я : розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 909-р / Урядовий портал : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248466367>.

References

1. Hetman, A. P. (2013). *Ekolohichne pravo: pidruch. dla stud. yuryd. spets. vyshch. navch. zakl.* [Environmental law]. Kharkiv: Pravo, 432.

2. Andreitsev, V. I. (1996). *Ekolohichne pravo: kurs lektsii: navchalnyi posibnyk dla yuryd. fak. vuziv* [Environmental law]. Kyiv: Venturi, 208.

3. Karakash, I. I. (2012). *Ekolohichne pravo Ukrainy: pidruchnyk dla stud. vyshchykh navch. zakladiv* [Environmental law of Ukraine]. Odesa: Feniks, 788.

4. Kobetska, N. R. (2008). *Ekolohichne pravo Ukrainy: navch. posibnyk* [Environmental law of Ukraine]. Kyiv: Jurinkom Inter, 352.

5. Lozanskyi, V. R. (2000). *Ekolohichne upravlinnia v rozvynutykh krainakh svitu v porivnianni z Ukrainoiu* [Environmental management in developed countries compared to Ukraine]. Kharkiv: UkrNDIEP, 68.

6. Baliuk, H. I. (2006). *Ekolohichne pravo Ukrainy: konspekt lektsii u skhemakh (Zahalna i Osoblyva chastyny): navch. posibnyk* [Environmental law of Ukraine]. Kyiv: Jurinkom Inter, 192.

7. Shemshuchenko, Yu. S. (2005). *Ekolohichne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: pidruchnyk* [Environmental law of Ukraine]. Kyiv:

TOV «Vydavnytstvo «Yurydychna dumka», 848.

8. Shevchuk, V. Ya., Satakin, Yu. M., Biliavskyi, H. O. (2004). Ekolohichne upravlnnia: pidruchnyk [Environmental management]. Kyiv: Lybid, 432.

9. Order of the President of Ukraine № 1085/2010 of December 9, 2010 «On optimization of central executive authorities». Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>.

10. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 442 of September 10, 2014 «On optimization of central executive authorities». Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п>.

11. Law of Ukraine № 4004-XII of February 24, 1994 «On ensuring sanitary and epidemiological welfare». Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/rada/show/4004-12>.

12. Order of the President of Ukraine № 464/2011 of April 13, 2011 «Regulation of the State Veterinary and Phytosanitary Service of Ukraine». Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/464/2011>.

13. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 455 of November 26, 2014 «Regulations of the State Agency of Ukraine for recovery of Donbas». Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/655-2014-п>.

14. Vlasyk, L. I., Deineka, S. Ye., Turash, M. M., Khalaim, K. V., Musurivska, M. M. Problemni pytannia sanitarno-epidemiolohichnoi ekspertyzy v Ukraini [Problems of sanitary-epidemiological examination in Ukraine]. Available at: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Medecine/67890.doc.htm.

15. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 575 of On August 5, 2015 «Amendments to the Regulations of the Ministry of Health of Ukraine». Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/575-2015-п>.

16. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 909-p of September 2, 2015 «Issues of the Ministry of Health». Available at: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248466367>.

ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ САНИТАРНО-ЭПИДЕМИЧЕСКИМ БЛАГОПОЛУЧИЕМ

М. П. Лихтер

Аннотация. В статье дается определение понятию управления санитарно-эпидемическим благополучием. Раскрывается классификация видов управления в рассматриваемой области. Исследуются функции управления санитарно-эпидемическим благополучием. Осуществляется анализ действующего законодательства, регулирующего соответствующие общественные отношения. Обосновывается предложение образовать Государственную санитарно-эпидемиологическую службу Украины, реорганизовав путем преобразования Государственную службу Украины по вопросам безопасности пищевых продуктов и защиты потребителей. Высказывается мнение о том, что на первом

этапе целесообразно дополнить Закон Украины «Об обеспечении санитарного и эпидемического благополучия населения» ст. 10¹ «Общественная санитарно-эпидемиологическая экспертиза», а на следующем – принять Закон Украины «О санитарно-эпидемиологической экспертизе».

Ключевые слова: управление, санитарно-эпидемическое благополучие, функции управления, Государственная санитарно-эпидемиологическая служба Украины.

LEGAL FUNDAMENTALS OF MANAGEMENT OF SANITARY-EPIDEMIOLOGICAL WELFARE

M. P. Likhter

Abstract. *The definition of the management of sanitary-epidemiological welfare is given in the article. Classification of management in sanitary and epidemiological welfare disclosed. Management functions of sanitary and epidemiological welfare investigated. Analysis of the current legislation, which regulates respective public relations, conducted. The proposal to create the State Sanitary and Epidemiological Service of Ukraine reorganized by transforming the State Service of Ukraine on issues of food safety and consumer protection justified. The idea to supplement the Law of Ukraine «On ensuring sanitary and epidemiological welfare» and to adopt the Law of Ukraine «On sanitary-epidemiological expertise» expressed.*

Keywords: *management, sanitary and epidemiological welfare, management functions, the State Sanitary and Epidemiological Service of Ukraine.*